

dotyczące efektywności energetycznej, spełnić wymogi w zakresie efektywności wykorzystania zasobów oraz minimalne standardy ochrony środowiska.

Wraz ze wzrostem kosztów produkcji (przede wszystkim cen surowców i energii oraz koniecznością spełnienia wyższych norm środowiskowych usprawiedliwionych ponoszonymi przez społeczeństwo kosztami zewnętrznymi) realizacja wyłącznie minimalnych działań odtworzeniowych nie będzie wystarczająca do zachowania konkurencyjności. Stworzony system wymagań i zachęt powinien stymulować do podniesienia innowacyjności przedsiębiorstw, a jednocześnie umożliwiać rozłożenie działań w czasie, pozwalając przystosować się firmom do niezbędnych zmian. Do koniecznych zmian zaliczyć można np. szersze wykorzystanie mniej emisyjnych paliw w systemach produkcyjnych, zagospodarowanie ciepła po-procesowego w postaci produkcji energii czy wymianę oświetlenia na energooszczędne. W ramach niniejszego priorytetu proponowane są rozwiązania, które pomogą stworzyć warunki sprzyjające przedsiębiorcom podejmować optymalne decyzje w ww. zakresie.

Unijna polityka klimatyczno-energetyczna, w powiązaniu z dodatkowymi wymaganiami środowiskowymi, już dziś tworzy presję na podejmowanie inwestycji, które obniżą wpływ działalności gospodarczej na środowisko. Tym samym generuje popyt na innowacyjne rozwiązania przyjazne środowisku – ekoinnowacje³⁷. Konieczność rozwoju ekoinnowacji wynika jednak nie tylko z istniejących polityk unijnych, ale jest konsekwencją zmian zachodzących w gospodarce i szerzej w całym otaczającym świecie. Do tych zmian zaliczyć należy niższą podaż surowców, ograniczoną pojemność środowiska, czy załamanie się ekosystemów lub ich elementów. Przede wszystkim jednak rozwój ekoinnowacji stanowi szansę dla polskiej gospodarki. Szczególnie istotne są możliwości tworzenia nowych miejsc pracy, ograniczanie kosztów zewnętrznych, jak i identyfikacja tańszych rozwiązań, szczególnie w warunkach internalizacji kosztów produkcji konsumpcji.

Jednocześnie rynek zielonych technologii charakteryzuje się ogromnym potencjałem wzrostu, który może zostać wykorzystany również przez polskie przedsiębiorstwa. Przez wiele lat Polska postrzegana była jako naśladowca w grupie europejskich innowatorów. Większość innowacji powstających w kraju w dalszym ciągu ma charakter innowacji prostych i sprowadza się do ulepszania istniejących produktów i technologii, jak również nadawania im nowych funkcji użyteczności. Jednak coraz częściej powstają w Polsce wynalazki na skalę światową, takie jak technologia produkcji grafenu, czy perowskity. Ukierunkowanie wsparcia na obszary, które mogą decydować o trwałej przewadze konkurencyjnej oraz stać się polską specjalnością eksportową zostało dokonane w Krajowej Inteligentnej Specjalizacji stanowiącej podstawę dystrybucji środków w ramach PO Inteligentny Rozwój. Koncentracja środków na programach B+R w obszarach m.in. technologii niskoemisyjnych, biokatalizatorów, technologii biopolimerowych, fotoniki, technologii pozyskiwania surowców naturalnych, czy ich substytutów powinna nie tylko przyczynić się do zmniejszenia emisyjności polskiej gospodarki, ale również do zmiany jej struktury w kierunku zwiększonej wartości dodanej. Niezbędna jest także lepsza współpraca ośrodków naukowych z przemysłem oraz zapewnienie odpowiednich rozwiązań dla umożliwienia przejścia technologii z fazy laboratoryjno-pilotażowej do skali komercyjnej tj. wprowadzenie produktu na rynek.

³⁷ Ekoinnowacja – Innowacja, która poprawia efektywność wykorzystania zasobów naturalnych w gospodarce, zmniejsza negatywny wpływ działania człowieka na środowisko lub wzmacnia odporność gospodarki na presje środowiskowe.

